

Povod da posetimo salaš u Turiji vlasnika Pavla Tatića bilo je priznanje „ProAgro lider“ za 2012. godinu u oblasti obnovljivih izvora energije, od strane ProCredit banka, na tradicionalnom konkursu za izbor najuspešnijih poljoprivrednih gazdinstava u Srbiji - ProAgro Lider 2012. Posebno priznanja ProCredit banke i ProCredit lizinga za poljoprivredno gazdinstvo - Lidera u korišćenju obnovljivih izvora energije pripalo je gazdinstvu Pavla Tatića iz Turije kod Srbobrana, koji je veliki problem, nedostatak električne energije na svom salašu rešio postavljanjem solarnih panela.

Postavljanjem jednog solarnog sistema snage 9KW, obezbeđena je dovoljna količina električne energije da podmiri potrebe domaćinstva. O tome Pavle Tatić kaže:

-Ceo sistem daje ekološki proizvedenu struju, tzv. „zelene“ kilovat-časove, koji zadovoljavaju sve moje potrebe za strujom na salašu. To je naravno prepoznato od strane ProCredit banke kao jako zanimljiva stvar u toj oblasti, tako da sam dobio nagradu kao ProAgro lider za 2012. godinu, u kategoriji obnovljivih izvora energije, na teritoriji Srbije.

Pavle kaže da za sada sve funkcioniše besprekorno, ali i da je ceo sistem usko povezan sa suncem.

-Pored solarnih panela imam i dva vetrogeneratora, koji rade na snagu vetra i dopunjavaju taj sistem, i najbolje je kada se te dve vrste izvora kombinuju. Što se tiče sunca, leti je maksimalni kapacitet iskorišćenja od 100%, a zimi je nešto slabiji. Međutim, na salašu se zimi ne koriste frižider i rashladni uređaji, pa je i potrošnja struje manja, a leti ima dovoljno stuje za sve i to nam govori da sistem tokom cele godine može da radi. Ovaj sistem ne podrazumeva priključivanje nikakvih grejnih tela. Zato smo se vezali za plinski šporet, imamo kolektore za grejanje vode (što je različito od solarnih panela koji proizvode struju, kolektori zagrevaju vodu), i grejemo se na proste, kaljeve, seljačke peći. Ceo sistem nas je koštao 12.000 evra, ali važnije od toga je da imamo svoju struju. Dovođenje stuje do salaša, podrazumevalo je postavljanje trafo-stanice u našem trošku, voda, kablova i bandera, što bi koštalo oko 50.000 evra, a i dalje to ne bi bila naša struja, već stuja EPS-a, koju bi morali da plaćamo - dodao je Pavle Tatić.

Međutim, razgovor s povodom prerastao je u iskreno divljenje salašom i fantastičnim mestom na kojem se salaš nalazi. Već nekoliko generacija Tatića živi u, i od salaša. Najmlađi, Pavle Tatić, odlučio je da shodno savremenim trendovima, upotrebi ono što ima, i osmisli jednu posebnu, svoju salašarsku priču. Iako je salaš još u izgradnji, prvi gosti moći će da ga posete već na leto, kada će biti završena prva planirana faza uređenja ovog mesta, sve sem smeštajnih kapaciteta. Za smeštaj gostiju planirana je izgradnja zasebnih bungalova, a njena realizacija očekuje se naredne godine. Dotle, salaš, koji jednim delom izlazi na Veliki bački kanal i ima sopstvenu plažu i splav, daje mogućnost za kupanje, vožnju čamcima i druge

rekreativne aktivnosti. U sklopu salaša se na 1/2 hektara pruža ribnjak, gde se vrši uzgoj šarana, a sa jednog hektara vinograda, sa 5.000 čokota vinskih sorti, proizvodi se vino za sopstvene potrebe i potrebe gostiju. Na salašu ima više od 500 stabala raznovrsnog voća od kojeg domaćini kuvaju pekmeze, džemove, sokove, peku rakiju...Uz nešto malo živine i planova da se napravi mini farma sa konjima i stokom, koja bi doprinela autentičnosti atmosfere vojvođanskog salaša, upotpunila bi se potreba za kompletnom domaćom proizvodnjom mesa, od kojeg bi se radile sve mesne i mlečne prerađevine, čime bi salaš bio ceo u znaku domaćeg.

Porodica Tatić je osnovala Opštu zemljoradničku zadrugu "Tera nova" 2002. godine, pre svega zarad svojih potreba, da bi se dobili povoljniji uslovi za korišćenje radnih imputa. Danas rade oko 500 hektara zemlje zasejane repom, kukuruzom, sojom i nešto pšenicom, koju obrađuju najsavremenikom mehanizacijom, imaju i nešto kooperanata, ali i problema.

-Nemamo puno svog zemljišta a ostalo uzimamo u zakup i zbog toga imamo malih neprilika poslednjih godina. Moramo da idemo na licitacije da bi došli do državne zemlje, a konkurencija je izuzetno velika. Borimo se da dođemo do što veće površine, da iskoristimo svu mehanizaciju - kaže Pavle Tatić.

Takođe smatra, da je bez obzira na sve poteškoće i probleme budućnost Vojvodine u vinogradarstvu, voćarstvu, povrtarstvu i ribarstvu, baš zato što se na manjim površinama može doći do većeg profita. Kao mlad čovek opredelio se za život na selu jer smatra da je živeti na selu prednost u odnosu na grad, koji je uzgred rečeno, vrlo blizu. Po njegovom mišljenju, život na selu pruža više mogućnosti, a sve što grad ima je dostupno. Ono što bi promenio je odnos države, lokalne zajednice, društva u celini prema seljacima, da se više vrednuje i stimuliše njihov rad i bavljenje poljoprivredom.

